

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, dnia 17 grudnia 2003 r.

36303

RPO-449934-XII/03/AR

Pan
Dr Leszek SIKORSKI
Minister Zdrowia

Szanowny Panie Ministrze,

Ustawa z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz. U. nr 45 poz. 391 ze zm.) w art. 9 ust 1 pkt 15 stanowi, że obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają „osoby pobierające emeryturę lub rentę, osoby w stanie spoczynku pobierające uposażenie lub uposażenie rodzinne oraz osoby pobierające uposażenie po zwolnieniu ze służby lub świadczenie pieniężne o takim samym charakterze”.

Okoliczność określona w tymże art. 9 ust 1 pkt 15 in fine, dotyczy żołnierzy zawodowych, policjantów w służbie stałej, funkcjonariuszy straży granicznej, funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, strażaków i funkcjonariuszy Służby Więziennej, którzy na mocy szczególnych przepisów mają prawo przez jeden rok po zwolnieniu ze służby, do świadczenia pieniężnego w wysokości odpowiadającej uposażeniu zasadniczemu wraz z dodatkami o charakterze stałym, pobieranym na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym. Jeżeli uprawniony do tego świadczenia po zwolnieniu ze służby nabył równocześnie prawo do zaopatrzenia emerytalnego, przysługuje mu prawo wyboru jednego z tych świadczeń, tj. emerytury lub świadczenia pieniężnego. Przedmiotowe świadczenie pieniężne jest opodatkowane na zasadach określonych w art. 30 ust 1 pkt 4 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn. z 2000 r. nr 14 poz. 176 ze zm.) w formie zryczałtowanej w wysokości 20% uzyskanego przychodu.

Stosownie do postanowień art. 35 ust. 1 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ, składka na ubezpieczenie zdrowotne podlega odliczeniu od podatku dochodowego od osób fizycznych - na zasadach określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych (pkt 1), albo też (pkt 2) od zryczałtowanego podatku dochodowego z tytułu dochodów osiąganych przez osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą oraz przez osoby duchowne - na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. nr 144 poz. 930 ze zm.).

Powołany art. 35 ust. 1 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ statuuje więc zasadę, że składka na ubezpieczenie zdrowotne należna od podmiotów podlegających obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego, odliczana jest od podatku dochodowego od osób fizycznych - niezależnie od tego, czy podatek ten pobierany jest według obowiązującej skali podatkowej, czy też w formie zryczałtowanej. Jednakże, jak wynika z przedstawionego stanu prawnego, ze stosowania tej zasady wyłączona jest specyficzna grupa podmiotów wskazana na początku, jako jedyna spośród podmiotów podlegających obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. W konsekwencji, z przychodu zainteresowanego podmiotu pobierany jest zarówno podatek zryczałtowany w wymiarze 20 % podstawy, jak i - niezależnie od tego - składka na ubezpieczenie zdrowotne. Budzi to wśród zainteresowanych poczucie nierówności i krzywdy.

Mając powyższe na uwadze, zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o wyjaśnienie motywów, jakimi kierowano się, wyłączając byłych żołnierzy i funkcjonariuszy służb publicznych, pobierających przez jeden rok po zwolnieniu ze służby świadczenie pieniężne, opodatkowane zryczałtowanym podatkiem dochodowym, z prawa do odliczania składki na ubezpieczenie zdrowotne od podatku.

Z wyrazami szacunku

/-/